

Srijeda, 13. prosinca 2017.

PREPORUKE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2017)0491

Preporuka nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza

Preporuka Europskog parlamenta Vijeću i Komisiji od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza (2016/3044(RSP))

(2018/C 369/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 116. i 226. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Odluku 95/167/EZ, Euratom, EZUČ Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 8. lipnja 2016. o osnivanju Istražnog odbora za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, njegovim ovlastima, bročanom sastavu i trajanju mandata ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 25. studenoga 2015. ⁽³⁾ i 6. srpnja 2016. ⁽⁴⁾ o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 26. lipnja 2017. o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti (COM(2017)0340),
- uzimajući u obzir evidentiranje i analizu razlika platforme EU-a za financijsko-obavještajne jedinice (platforma EU-a za FOJ-eve) u pogledu ovlasti financijsko-obavještajnih jedinica EU-a i prepreka prikupljanju i razmjeni informacija od 15. prosinca 2016.,
- uzimajući u obzir Nacrt preporuke Istražnog odbora za pranje novca, izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza,
- uzimajući u obzir završno izvješće Istražnog odbora za pranje novca, izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza (A8-0357/2017),

⁽¹⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 1.

⁽²⁾ SL L 166, 24.6.2016., str. 10.

⁽³⁾ SL C 366, 27.10.2017., str. 51.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0310.

⁽⁵⁾ SL C 399, 24.11.2017., str. 74.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

— uzimajući u obzir članak 198. stavak 12. Poslovnika,

1. Općenito

1. sa zabrinutošću primjećuje da su Panamski dokumenti potresli povjerenje građana u naš financijski i porezni sustav; naglašava koliko je ključno vratiti povjerenje javnosti i osigurati poštene i transparentne porezne sustave te poreznu i socijalnu pravdu; u tom cilju poziva Europsku uniju i njezine države članice da pravilno provedu i ojačaju svoje pravne alate kako bi tajnovitost pretvorile u transparentnost, uzajamnu suradnju i razmjenu informacija i kako bi se učinkovitije borile protiv pranja novca, a države članice poziva da pojednostavne svoje porezne sustave kako bi osigurale poštenije oporezivanje i da ulažu u realno gospodarstvo;

2. naglašava da je hitno potrebno redefinirati europski porezni model da bi se ograničilo nepošteno natjecanje između država članica;

3. žali zbog brojnih slučajeva nepravilnosti u postupanju koje je otkrio Istražni odbora za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza u pogledu provedbe zakonodavstva EU-a te ističe svoju ozbiljnu zabrinutost zbog slučajeva kršenja Treće direktive o sprečavanju pranja novca (AMLD III) ⁽¹⁾ povezanih sa suradnjom financijsko-obavještajnih jedinica; poziva i Komisiju i države članice da pojačaju napore, angažman i suradnju te da posvete više resursa unapređenju nadzora i provedbe ne samo za učinkovitije sprečavanje i borbu protiv nezakonitih praksi poput pranja novca, utaje i porezne prijevare, već i za sprečavanje i borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i agresivnog poreznog planiranja, koje je možda u skladu sa zakonom, ali krši njegov duh; podsjeća na načelo predvidljivosti optuživanja; poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da se kršenje zakona primjereno kazni; ustraje u tome da se takvi napori isplate;

4. poziva države članice da poduzmu mjere u pogledu prijavljenih slučajeva pranja novca i prijava sumnjivih transakcija kako bi se provele adekvatne istrage čim nadležna tijela zaprime informacije;

5. upućuje na okvir EU-a za prijave sumnjivih transakcija te ističe da je potrebna bolja međunarodna suradnja između financijsko-obavještajnih jedinica izvan i unutar EU-a; također traži da europska tijela, posebice Europol i Eurojust, dobiju veće istražne ovlasti kada je riječ o slučajevima pranja novca;

6. podsjeća da je pravilna provjera krajnjih stvarnih vlasnika nužna kako bi se izbjeglo da se fiktivna poduzeća koriste u svrhe pranja novca (kao što se pokazalo u slučaju pranja novca u Azerbajdžanu); isto tako poziva na učinkovitu primjenu i provedbu europske direktive o sprečavanju pranja novca;

7. poziva države članice da se suzdrže od ponude agresivnog poreznog planiranja oglašavanjem i pružanjem odluka o porezima, poreznih prednosti ili *ad hoc* pravila;

8. poziva sve jurisdikcije koje su u svoje nacionalno pravo prenijele preporuke OECD-a protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti, ili će to tek učiniti, da djeluju ne samo u skladu sa sadržajem, već i u duhu preporuka; podsjeća da je transparentnost važan instrument za borbu protiv utaje poreza, a osobito za borbu protiv agresivnog poreznog planiranja;

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

Srijeda, 13. prosinca 2017.

9. žali što u aktualnom zakonodavstvu o utaji poreza i borbi protiv pranja novca postoje još mnoge zakonske rupe i na razini EU-a i na nacionalnim razinama te smatra da je postojeće zakonodavstvo potrebno provoditi temeljito i dodatno ojačati; pozdravlja pojačane napore i napredak koji je nakon objavljivanja Panamskih dokumenata postignut u području izrade novih zakonodavnih prijedloga kojima se uvode uključive strategije, ali žali zbog izostanka političke volje u nekim državama članicama za postizanjem napretka u reformama i provedbi koje bi donijele stvarne promjene;

10. žali zbog činjenice da pojedine države članice na razini Vijeća često blokiraju pitanja povezana s poreznom politikom; ponavlja upozorenja odbora TAXE1 prema kojima se davanjem prava veta u poreznim pitanjima svakoj državi članici zbog pravila jednoglasnosti u Vijeću smanjuju poticaji za promjenu postojećeg stanja i pronalazak kooperativnijeg rješenja; ponovno poziva Komisiju da primijeni postupak utvrđen u članku 116. UFEU-a kojim se omogućuje da se, u slučaju kada Komisija smatra da razlika između odredbi utvrđenih zakonima i drugim mjerama u državama članicama narušava uvjete natjecanja na unutarnjem tržištu, odstupi od pravila o jednoglasnosti;

11. napominje da su utaja poreza, izbjegavanje plaćanja poreza i pranje novca i dalje globalne pojave za koje je stoga potreban sveobuhvatan, jasan i usklađen odgovor utemeljen na međusobnoj podršci i pojačanoj suradnji kako na razini EU-a tako i na globalnoj razini; potiče Komisiju da preuzme vodeću ulogu u globalnoj borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza, utaje poreza i pranja novca;

12. sa zabrinutošću primjećuje nedostatak ambicioznih i konkretnih mjera za suzbijanje poreznih oaza; u tom smislu skreće pozornost na činjenicu da povećanje transparentnosti samo po sebi neće biti dovoljno za rješavanje tog problema; stoga naglašava da se treba hitno zauzeti za međunarodnu suradnju i multilateralni pristup u kojem moraju sudjelovati i razvijene zemlje i zemlje u razvoju;

13. poziva države članice i institucije EU-a da podupru i promiču međuvladin sastanak na vrhu na razini UN-a čiji će cilj biti utvrđivanje koncepta i zajedničkog akcijskog plana kako bi se stalo na kraj poreznim oazama;

14. naglašava da je potrebno definirati koncept digitalnih poslovnih jedinica digitalnog poslovnog nastana kako bi se digitalizacija u poslovnom okruženju u potpunosti uzela u obzir i kako bi se zajamčilo da se s poduzećima koja ostvaruju prihod u određenoj državi članici u kojoj nemaju fizičku poslovnu jedinicu postupa jednako kao i s poduzećima koja u njoj imaju fizičku poslovnu jedinicu; stoga poziva Komisiju da obuhvati digitalna poduzeća u okviru svih europskih mjera protiv izbjegavanja plaćanja poreza i mjera povezanih s porezom;

15. poziva Komisiju i države članice da budu proaktivne i da ne čekaju medijske vijesti o otkrićima kako bi rješavanje tih problema postalo politički prioritet; podsjeća da transparentnost ne može biti sektorska;

16. naglašava da je potreban oprez kako Brexit ne bi pogodovao poreznoj konkurenciji između 27 preostalih država članica u pokušaju privlačenja pojedinih sektora i usluga smještenih u Ujedinjenoj Kraljevini niti vodio slabljenju napora u sprečavanju utaje poreza u Ujedinjenoj Kraljevini, uključujući njezine prekomorske i povezane teritorije; skreće pozornost Komisije na činjenicu da o tome treba voditi računa tijekom druge faze Brexita i pregovora o svakom obliku partnerstva ili trgovinskog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom;

17. žali zbog odluke Komisije da prestane s dvogodišnjim izvješćem o borbi protiv korupcije u svim državama članicama; uviđa da će se antikorupcijski nadzor Komisije nastaviti u okviru postupka Europskog semestra; smatra da bi u tom postupku druge ekonomske i financijske teme mogle zasjeniti borbu protiv korupcije; poziva Komisiju da povede vlastitim primjerom i ponovo počne objavljivati to izvješće te da se obveže na puno vjerodostojniju i sveobuhvatniju antikorupcijsku strategiju;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

18. poziva Komisiju i države članice da provedu procjenu učinka mogućeg uvođenja obvezne registracije ili zabrane vlasništva, uključujući stvarnog vlasništva, nad financijskim računima i fiktivnim poduzećima za državljane EU-a i poduzeća iz EU-a u zemljama koje su na EU-ovu popisu nekooperativnih poreznih jurisdikcija i na EU-ovu popisu zemalja sa strateškim nedostacima u području borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma kako bi se spriječile utaje poreza i porezne prijevare;

2. Utaja poreza i izbjegavanje plaćanja poreza

2.1. Offshore strukture

19. naglašava hitnu potrebu za uspostavljanjem zajedničke međunarodne definicije za pojmove offshore financijskog centra, porezne oaze, oaze bankovnih tajni, nekooperativnih poreznih jurisdikcija i zemalja u kojima postoji visok rizik od pranja novca; poziva na to da se te definicije dogovore na međunarodnoj razini ne dovodeći u pitanje hitnu objavu zajedničke crne liste EU-a; ističe da te definicije pretpostavljaju uspostavu jasnih i objektivnih kriterija;

20. podsjeća države članice na važnost primjene načela općeg pravila o zabrani zlorababe (GAAR) u poreznoj politici te potiče porezna tijela da dosljedno primjenjuju to načelo kako bi se izbjeglo stvaranje struktura čija je svrha omogućivanje poreznih prijevara i utaje poreza;

21. vjeruje da je u cilju promicanja bolje međunarodne suradnje isto tako ključno zadržati pravnu objektivnost tih definicija i njihove primjene budući da jurisdikcije mogu pristati na interno dogovorene standarde, ali ih ne provoditi u praksi; ističe da te definicije ne bi trebale biti podložne političkoj pristranosti i da bi trebale motivirati jurisdikcije koje se nalaze na popisu da usvajaju mjere koje bi vodile njihovom uklanjanju s njega;

22. podsjeća da je formalno obvezivanje na međunarodno dogovorene standarde prvi korak, no samo će ispravna provedba tih standarda te stvarni i istinski trud ublažiti rizične faktore i dovesti do uspješne borbe protiv pranja novca, porezne prijevare i utaje poreza;

23. podsjeća da se slobodne zone i slobodne luke ne smiju zlorabljavati kako bi se postigli učinci isti kao oni u poreznim oazama ili kako bi se zaobišla međunarodna pravila o transparentnosti u cilju pranja novca; poziva Komisiju da riješi pitanje slobodnih luka u Europskoj uniji;

24. poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog kojim bi se zajamčilo da se na offshore strukture sa stvarnim vlasnicima u nekoj od država članica primjenjuju slični zahtjevi za reviziju i objavu podataka o računu kao oni koji su na snazi u europskoj jurisdikciji u kojoj se nalazi stvarni vlasnik;

25. smatra da bi EU trebao zabraniti održavanje trgovinskih odnosa s pravnim strukturama uspostavljenim u poreznim oazama ako se ne može utvrditi identitet krajnjeg korisnika;

26. poziva Komisiju da objavljuje godišnje izvješće o korištenju fondova EU-a te novčanih transfera Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj prema offshore strukturama, uključujući broj i vrstu blokiranih projekata, objašnjenje razloga blokiranja projekata te naknadne radnje poduzete kako bi se osiguralo da se sredstvima EU-a izravno ili neizravno ne potiče izbjegavanje plaćanja poreza ni utaje poreza;

2.1.1. Zajednički EU-ov popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija

27. pozdravlja vodeću ulogu Komisije u sastavljanju kriterija za zajednički EU-ov popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija; žali što taj postupak predugo traje; poziva Vijeće da ne umanjuje ambicije za kriterije tog popisa, već da ih poveća; ustraje u tome da se svi kriteriji koje je predložila Komisija uzmu u obzir, uključujući, ali ne isključivo, nepostojanje poreza na dobit korporacija ili gotovo nultu stopu oporezivanja dobiti te naglašava njihovu važnost za učinkovitost i neproizvoljnost tog popisa; smatra da bi se kriteriji transparentnosti trebali u potpunosti primjenjivati te da bi se njima na odgovarajući način trebale uzimati u obzir i provedba i primjena; poziva Vijeće da za zemlje na popisu uvede snažne, razmjerene i odvraćajuće zajedničke sankcije te ističe da bi se procjena pojedinih zemalja trebala provesti na transparentan

Srijeda, 13. prosinca 2017.

način, kako bi taj popis bio učinkovit i vjerodostojan; poziva Vijeće i Komisiju da za buduće ažuriranje popisa uspostavi transparentan i objektivni mehanizam pregleda u koji će biti uključen Europski parlament; podsjeća da cilj takvog popisa promijeniti ponašanje takvih jurisdikcija u pogledu pranja novca i omogućavanja porezne prijevare;

28. izražava žaljenje zbog činjenice da EU-ov popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija, koji je odobrilo i objavilo Vijeće, uključuje samo jurisdikcije izvan EU-a, a ne obuhvaća i zemlje unutar EU-a koje su imale sustavnu ulogu u promicanju i omogućavanju štetnih poreznih praksi i koje ne ispunjavaju kriterij poštenog oporezivanja; naglašava da bi se barem četiri države članice nalazile na navedenom popisu da su analizirane prema istim kriterijima EU-a, kako je pokazala simulacija koju je proveo Oxfam; izražava zabrinutost zbog toga što a priori isključenje zemalja EU-a iz analize utječe na legitimnost, vjerodostojnosti i učinkovitosti cijelog postupka;

29. smatra da bi Komisija, jednom kada se uspostavi EU-ov popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija, trebala predložiti prateće zakonodavstvo kojim bi se uvela obveza da porezne uprave svih država članica jednom godišnje objavljuju podatke o ukupnoj vrijednosti i odredištu novčanih prijenosa iz svake države članice i svaku od jurisdikcija s tog popisa;

30. poziva na to da se sankcije također primjenjuju na poduzeća, banke, računovodstvena i odvjetnička društva te porezne savjetnike za koje je dokazano da su umiješani u nezakonite, štetne ili kažnjive aktivnosti s nekooperativnim jurisdikcijama ili za koje je dokazano da su omogućavali nezakonite, štetne ili kažnjive korporativne porezne aranžmane koji uključuju pravna sredstva tih jurisdikcija;

31. žali što se u Panamskim dokumentima spominje nekoliko građana, subjekata i politički izloženih osoba iz EU-a; potiče države članice da razjasne jesu li ti slučajevi primjereno istraženi i, ako jesu, predstavljaju li kršenje nacionalnog prava; ističe da su, nažalost, slično tome mnogi građani, subjekti i politički izložene osobe odbili zahtjev da Istražnom odboru za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza daju informacije koje bi bile korisne za ispunjavanje ciljeva Odbora;

32. napominje da, prema najnovijim podacima o izravnim stranim ulaganjima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), Luksemburg i Nizozemska zajedno imaju više ulaznih ulaganja od SAD-a, pri čemu se ta ulaganja velikom većinom odnose na subjekte posebne namjene bez znatne gospodarske aktivnosti, a Irska ima više ulaznih ulaganja od Njemačke ili Francuske; ističe da, prema podacima malteškog ureda za državnu statistiku, strana ulaganja u Malti iznose 1 474 % veličine malteškog gospodarstva; napominje da je istraživanje Sveučilišta u Amsterdamu pokazalo da je 23 % svih korporativnih ulaganja koja su završila u poreznim oazama prošlo kroz Nizozemsku; smatra da navedeni podaci jasno pokazuju da neke države članice olakšavaju intenzivno premještanje dobiti na štetu drugih država članica;

33. poziva Komisiju da do kraja 2018. podnese izvješće o analizi poreznih režima država članica i njihovih zavisnih jurisdikcija, regija ili drugih administrativnih struktura koji omogućuju utaju poreza i porezne prijevare i koji mogu negativno utjecati na jedinstveno tržište;

2.1.2. EU-ov popis trećih zemalja u kojima postoji veliki rizik od pranja novca

34. žali zbog činjenice da Komisija do danas nije provela vlastitu neovisnu procjenu u cilju identificiranja visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim manama kako je određeno u Direktivi o sprečavanju pranja novca, već se oslonila samo na popis koji je sastavila Stručna skupina za financijsko djelovanje, čiji je član i Komisija; žali zbog činjenice da Komisija nije u tom pogledu na zadovoljavajući način odgovorila na zahtjeve Parlamenta;

35. poziva Komisiju da ubrza rad na sastavljanju vlastitog popisa i da izvijesti Parlament o provedbi svojeg plana te posebno o svojoj posvećenosti povećanju izdvajanja za sve resurse koji su Stručnoj skupini potrebni za sprečavanje financijskog kriminala;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

36. vjeruje da je od najveće važnosti da su ciljevi EU-a po tom pitanju ambiciozniji od ciljeva Radne skupine za financijsko djelovanje; ističe u tom pogledu da postoji potreba za više ulaganja u ljudske i financijske resurse ili optimizaciju njihove raspodjele unutar Komisije kako bi se ojačao postupak provjere;

37. vjeruje da je od cilj tog popisa potaknuti promjenu ponašanja takvih jurisdikcija u pogledu pranja novca ili financiranja terorizma i odvratiti druge zemlje od provedbe slične politike koja bi mogla biti štetna;

38. poziva Komisiju da bude središnja institucija i u pogledu popisa trećih zemalja u kojima postoji veliki rizik od pranja novca i u pogledu revizije europskog popisa poreznih oaza radi dosljednosti i dopunjavanja;

2.2. Ostalo porezno zakonodavstvo

39. pozdravlja novo zakonodavstvo koje je doneseno u protekle dvije godine kao odgovor na aferu LuxLeaks; pozdravlja predanost EU-a projektima OECD-a protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti; poziva države članice da hitro prenesu zakonodavstvo EU-a u svoje pravne sustave i da se pobrinu za njegovu primjenu;

40. poziva na uvođenje ambicioznog režima izvješćivanja po zemljama kako bi se unaprijedila porezna transparentnost i javni nadzor multinacionalnih poduzeća, a to bi široj javnosti omogućilo pristup informacijama o njihovoj dobiti, dobivenim subvencijama i porezima koje multinacionalna poduzeća plaćaju u jurisdikcijama u kojima obavljaju djelatnosti; poziva Vijeće na postizanje općeg sporazuma o prijedlogu za pokretanje pregovora s drugim institucijama EU-a u cilju donošenja javnog izvješćivanja po zemljama, što je jedna od ključnih mjera za postizanje veće transparentnosti u pogledu poreznih podataka poduzeća za sve građane;

41. ističe da će javno izvješćivanje po zemljama ulagačima i dioničarima omogućiti da u intervencijama na sastancima dioničara i pri donošenju odluka o ulaganjima uzmu u obzir porezne politike poduzeća;

42. podsjeća da bi podaci o porezu trebali postati osnovnom komponentom financijskog izvješćivanja poduzeća;

43. poziva Vijeće da postigne brz i ambiciozan sporazum o oba koraka zajedničke konsolidirane osnovica poreza; podsjeća da bi se time, osim smanjenja troškova za poduzeća i porezne uprave država članica, riješio i problem transfernih cijena i osiguralo poštenije tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu; naglašava da je usklađivanje porezne osnovice najbolje rješenje za legalno ukidanje porezne optimizacije i agresivnog poreznog planiranja; podsjeća da je potrebna nova obvezujuća definicija „poslovnog nastana kako bi se osiguralo da se oporezivanje vrši tamo gdje se odvija gospodarska aktivnost i stvara vrijednost; ističe da bi to trebalo biti popraćeno minimalnim obvezujućim kriterijima kako bi se odredilo je li gospodarska aktivnost dovoljno izražena da bi se oporezivala u određenoj državi članici kako bi se izbjegao problem „fiktivnih poduzeća”, posebice u vezi s izazovima koje postavlja digitalno gospodarstvo;

44. potiče Komisiju i države članice da prijeđu na mnogo ambicioznije reforme u području oporezivanja;

45. ističe da jedinstveno oporezivanje mora biti globalno kako bi funkcioniralo kao sredstvo za okončanje prakse premještanja dobiti i da provedbi zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit na razini EU-a prijete rizik od zaključivanja trenutanih gubitaka iz država članica EU-a prema ostatku svijeta i od iskorištavanja ostatka svijeta od strane nekih država članica; napominje da bi se pristupom koji uključuje samo EU mogli ukloniti poticaji za premještanje dobiti unutar EU-a, a mogli bi se stvoriti uvjeti za poticaje i prilike za premještanje dobiti izvan EU-a;

46. podsjeća na svoje preporuke prema kojima se automatska razmjena informacija o odlukama o porezima treba proširiti na sve odluke, a Komisiji se treba osigurati pristup svim relevantnim informacijama kako bi se osiguralo poštovanje europskih pravila tržišnog natjecanja⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji; Preporuka A4.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

47. poziva Komisiju da što prije predstavi zakonodavni prijedlog izmjene Direktive o administrativnoj suradnji⁽¹⁾ kako bi se uvođenjem obveze odgovaranja na grupne zahtjeve u poreznim pitanjima dodatno poboljšala porezna suradnja među državama članicama i kako bi jedna europska država mogla drugima pružiti sve informacije koje su potrebne za gonjenje onih koji izbjegavaju plaćanje poreza izvan nacionalnih granica; podsjeća na svoj prijedlog da se Direktiva o administrativnoj suradnji u području oporezivanja⁽²⁾ izmijeni radi bolje koordinacije država članica pri poreznim revizijama;

48. izražava žaljenje zbog činjenice da, prema pravilima EU-a o državnim potporama, neplaćeni porezi koji se naplate od korisnika nezakonite porezne potpore pripadaju zemlji koja je dodijelila potporu, a ne zemljama u kojima je zbog štetnih poreznih praksi došlo do smanjenja porezne osnovice; s tim u vidu poziva Komisiju da razvije odgovarajuće metodologije za kvantificiranje izgubljenih prihoda u oštećenim državama članicama i primjerene postupke povrata kako bi se zajamčilo da neplaćeni porez dobiju države članice u kojima se gospodarska aktivnost zaista odvija;

49. smatra da porezne reforme građanima uvijek moraju omogućiti stalan nadzor, a civilnom društvu pristup, informacije i osposobljavanje kako bi se ono moglo produktivno uključiti u oblikovanje tih politika, što trenutačno nije slučaj;

50. osim toga, naglašava da se porezno zakonodavstvo, na nacionalnoj ili na europskoj razini, mora pojednostavniti i sastavljati na način da bude dostupno svakom građanu i da se izbjegne složenost koja služi sektorima koji izbjegavaju poreze;

51. poziva Komisiju da iznese prijedlog izmjene Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi⁽³⁾ koja uključuje mjere za sprječavanje suradnje javnih uprava s poduzećima koja se služe poreznim oazama;

52. poziva Komisiju da pokrene sveobuhvatnu evaluaciju 19 godina rada Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja te da se usredotoči na rezultate postignute u području sprečavanja štetnih prekograničnih režima poreza na dobit; traži da se na temelju rezultata te evaluacije provede reforma Skupine za Kodeks o postupanju koja će dovesti do veće transparentnosti i učinkovitosti njezina rada s obzirom na to da ta skupina mora imati središnju ulogu u naporima koje EU ulaže u poboljšanja u tom području; poziva da se Parlamentu daju ovlasti kontrole i odgovornosti za Skupinu;

53. poziva Komisiju da sastavi popis štetnih režima u čijem slučaju se Skupina za Kodeks o postupanju još nije uspjela dogovoriti za djelovanje i da ga objavi; poziva Komisiju da do 2020. procijeni utjecaj povlaštenih poreznih režima za patente sukladnih s povezanim pristupom i da, ako je moguće, odredi veličinu njihova utjecaja na inovacije i gubitak kod ubiranja poreza;

54. žali što se nekoliko država članica EU-a spominje u Panamskim dokumentima; poziva Komisiju da u suradnji s poreznim tijelima pokrene opsežnu analizu štetnih poreznih mjera u državama članicama koje narušavaju tržišno natjecanje i protumjera koje su trenutačno u primjeni, kao i analizu učinaka prelijevanja tih mjera na druge jurisdikcije; poziva na uspostavljanje učinkovitog mehanizma nadzora država članica kako ne bi uvodile nove štetne porezne mjere;

55. poziva Komisiju da predstavi zakonodavni prijedlog kako bi se riješio problem prekograničnih pretvorbi i prijenosa sjedišta društva te uvela jasna pravila o prijenosu sjedišta određenog društva u EU-u, uključujući pravila za sprečavanje osnivanja fiktivnih poduzeća;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

⁽²⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji; Preporuka B5.

⁽³⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 65.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

56. poziva Komisiju i sve države članice da se pobrinu za ukidanje prakse korporativnih poreznih inverzija kod kojih manje poduzeće smješteno u poreznoj oazi kupuje multinacionalno poduzeće koje preuzima pravnu rezidentnost manjeg poduzeća kako bi „premjestilo” svoje sjedište i smanjilo ukupno porezno opterećenje tvrtke, a nakon tog postupka slijedi „smanjenje dobiti” isplatama prema poreznoj oazi koje se mogu odbiti od poreza (primjerice u obliku zajmova, naknada za licenciju i usluga) u svrhu izbjegavanja plaćanja poreza na dobit tog multinacionalnog poduzeća u matičnoj državi;
57. ističe da je potrebno posvetiti posebnu pozornost štetnim poreznim praksama koje se sve više koriste, a među kojima su zlouporaba povlaštenih poreznih režima za patente, izvedenice, ugovori o razmjeni i čiji je cilj izbjegavanje plaćanja poreza;
58. pozdravlja rezultate Komisijine istrage o državnim potporama iz kolovoza 2016. u kojoj je otkriveno da je Irska poduzeću Apple protuzakonito osigurala 13 milijardi EUR nepripadajućih poreznih olakšica; dovodi u pitanje odluku irske vlade o žalbi na tu odluku kako ne bi preuzela iznos koji joj pripada;
59. poziva države članice da identificiraju i prestanu primjenjivati sve oblike poreznih amnestija koje bi mogle dovesti do pranja novca i utaje poreza ili mogle onemogućiti nacionalna tijela da koriste pribavljene podatke kako bi istraživala financijski kriminal;
60. izražava svoju zabrinutost zbog činjenice da vlasti Sjedinjenih Američkih Država namjeravaju promicati porezne olakšice za velika trgovačka društva i financijsku deregulaciju; poziva Komisiju da pomno nadzire prijedlog porezne reforme u SAD-u, tzv. Blueprint, i mogućnost da se u toj zemlji provede oprost poreza kako bi se omogućio povratak dobiti koju ostvaruju velika tehnološka poduzeća po veoma niskoj poreznoj stopi;
61. poziva države članice da, s obzirom da su nedostatak resursa i smanjenje broja zaposlenika u kombinaciji s neadekvatnom izobrazbom, neadekvatnim tehničkim alatima i istražnim ovlastima umnogome ograničili porezne uprave u nekim državama članicama, ojačaju svoje porezne uprave zadovoljavajućim brojem zaposlenika kako bi se osiguralo učinkovito ubiranje poreznih prihoda i riješio problem štetnih poreznih praksi;
62. skreće pozornost na jedan od primjera sustava izbjegavanja plaćanja poreza u EU-u, tzv. dvostruku irsku strukturu, koji će se postupno ukinuti do 2020.; poziva države članice da kontroliraju svoje ugovore o dvostrukom oporezivanju kako bi se osiguralo da se porezne neusklađenosti ne iskorištavaju za izbjegavanje plaćanja poreza;
63. žali zbog izostanka pouzdanih i nepristranih statističkih podataka o razmjerima porezne utaje i izbjegavanja plaćanja poreza; ističe važnost razvijanja odgovarajućih i transparentnih metodologija za kvantificiranje razmjera takvih pojava, kao i utjecaja tih aktivnosti na javne financije, gospodarske aktivnosti i javnih ulaganja zemalja;
64. poziva Komisiju da u pogledu praksi utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza razjasni što je zakonito, pa čak i ako je u suprotnosti s duhom zakona, a što nezakonito, kako bi se osigurala pravna sigurnost za sve uključene strane; poziva države članice i treće zemlje da osiguraju da se novčane kazne i sankcije koje plaćaju oni koji izbjegavaju poreze i oni koji pritom imaju ulogu posrednika ne mogu odbiti od poreza;
65. ističe da se primjena odgovorne porezne strategije treba smatrati stupom društveno odgovornog poslovanja i da prakse porezne utaje, izbjegavanja plaćanja poreza i agresivnog poreznog planiranja nisu u skladu s društveno odgovornim poslovanjem; ponovno poziva Komisiju da taj element uključi u reviziju strategije EU-a za društveno odgovorno poslovanje;
66. poziva poduzeća da potpuno ispunjavanje svojih poreznih obveza bez ikakvog izbjegavanja poreza učine sastavnim dijelom svojeg društveno odgovornog poslovanja;
67. ponavlja poziv koji je uputio odbor TAXE2 da se osnuje novi Centar Unije za dosljednost i koordinaciju poreznih politika u okviru struktura Komisije koji bi mogao ocjenjivati i nadzirati porezne politike država članica na razini Unije i koji bi osigurao da države članice ne provode nove štetne porezne mjere; smatra da bi takav Centar trebao nadzirati drže li se države članice zajedničkog EU-ova popisa nekooperativnih poreznih jurisdikcija te osiguravati i poticati suradnju između nacionalnih poreznih uprava (npr. u pogledu obučavanja i razmjene najboljih praksi);

Srijeda, 13. prosinca 2017.

68. ponavlja preporuke ⁽¹⁾ Parlamenta o sastavljanju kataloga protumjera koje bi Unija i države članice, kao financijeri i dioničari javnih tijela, banaka i programa financiranja, trebale primijeniti na poduzeća koja se služe poreznim oazama za uvođenje sustava agresivnog poreznog planiranja te stoga ne poštuju standarde dobrog poreznog planiranja koje preporuča Unija;

69. ponovno upućuje poziv Komisiji da izmijeni europsko zakonodavstvo, uključujući odredbe koje se odnose na Statut Europske investicijske banke (EIB), Uredbu o Europskom fondu za strateška ulaganja (EFSI), četiri uredbe o zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) te pet europskih strukturnih i investicijskih fondova (Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo) kako bi se zabranilo da financijska sredstva EU-a idu krajnjim korisnicima ili financijskim posrednicima za koje je dokazano da su sudjelovali u utaji poreza ili agresivnom poreznom planiranju;

70. poziva Komisiju i Vijeće da kreiraju obvezni standardizirani javni europski registar poslovnih subjekata radi pridobivanja ažuriranih i vjerodostojnih informacija o poduzećima te postizanja transparentnosti putem prekograničnog pristupa usporedivim i pouzdanim informacijama o poduzećima u EU-u;

71. predlaže da Komisija ispita utjecaj prekograničnih transfera nogometaša na ubiranje prihoda u državama članicama i da provede sve mjere koje se smatraju relevantnima za rješavanje problema znatnih gubitaka prihoda, uključujući mjere koje se odnose na posrednike u takvim transferima;

72. poziva Komisiju da se suzdrži od zaključivanja trgovinskih sporazuma s jurisdikcijama koje je EU definirao kao porezne oaze;

2.3. Razmjena informacija

73. žali što se odredbe Direktive o administrativnoj suradnji u području oporezivanja, koje su bile na snazi kada su otkriveni Panamski dokumenti, nisu učinkovito provodile i što je količina razmijenjenih informacija bila mala; podsjeća da je automatska razmjena informacija među poreznim tijelima ključna kako bi države članice osigurale uzajamnu pomoć u prikupljanju poreznih prihoda i kako bi se uspostavili ravnopravni uvjeti; poziva Komisiju da iznese prijedloge kako bi se uvođenjem obveze odgovaranja na grupne zahtjeve u poreznim pitanjima potaknula bolja porezna suradnja među državama članicama i kako bi jedna europska država mogla drugima pružiti sve informacije koje su potrebne za gonjenje onih koji izbjegavaju plaćanje poreza izvan nacionalnih granica;

74. zabrinut je činjenicom da je posljednjih godina broj poreznih odluka koje su države članice donijele u korist multinacionalnih poduzeća narastao, unatoč društvenim pitanjima koje je izazvao skandal LuxLeaks;

75. ustraje u tome da bi Komisija u skladu s pravilima o zaštiti podataka trebala imati pristup svim informacijama razmijenjenima na temelju Direktive o administrativnoj suradnji u području oporezivanja kako bi mogla adekvatno nadzirati njezinu provedbu; ističe da su bi te informacije trebale biti pohranjene u središnjem registru kojim bi upravljala Komisija, s obzirom na njezinu isključivu nadležnost u području tržišnog natjecanja;

76. potiče na učinkovitiju globalnu razmjenu, obranu i korištenje informacija i poziva na učinkovitu i dosljednu provedbu odredbi zajedničkih standarda izvješćivanja prijelazom s politike javnog prozivanja u okviru sustava stručne ocjene na sustav sankcioniranja; ukazuje na činjenicu da je u razmjeni informacija između Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj i zemalja potpisnica potreban reciprocitet; poziva države članice da pruže potporu zemljama sudionicama u razvoju u primjeni tih standarda; ističe potrebu da se zemlje obvežu ne samo na provođenje zajedničkih standarda

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji; Preporuka C3.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

izvješćivanja, već i na provedbu sustava te na osiguranje visoke kvalitete dostavljenih podataka; ističe da sadašnji zajednički standardi izvješćivanja imaju nedostatke i pozdravlja činjenicu da OECD radi na poboljšavanju standarda kako bi bili učinkovitiji; poziva Komisiju da doprinese uklanjanju utvrđenih nedostataka;

77. poziva da se poboljšaju javni registri trgovačkih društva i registri stvarnog vlasništva, kao i javno izvješćivanje po zemljama, kako bi se prevladala ograničenja nametnuta razmjenom informacija u okviru Multilateralne konvencije OECD-a za provedbu mjera povezanih s poreznim ugovorima u svrhu sprječavanja smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti iz lipnja 2017. kojom se zemljama omogućava da odaberu partnere, čime se zapravo dopušta bilateralizam;

78. naglašava da obvezna automatska razmjena informacija u vezi s mehanizmima potencijalno agresivnog poreznog planiranja prekograničnog karaktera ne bi trebala biti dostupna samo poreznim tijelima;

79. poziva Komisiju da osigura recipročnost u razmjeni informacija između država članica EU-a i trećih zemalja koje se nisu obvezale na primjenu međunarodno dogovorenih standarda; ističe da je potrebno uvesti stvarne sankcije za financijske institucije koje imaju europske klijente, a ne poštuju standarde automatske razmjene informacija; smatra da bi u taj prijedlog trebalo uvrstiti mehanizam za rješavanje sporova kako bi se riješili potencijalni sporovi između EU-a i trećih zemalja; podsjeća na preporuku da se uvede porez po odbitku ili mjere sličnog učinka kako bi se izbjeglo da se dobit iznosi iz EU-a bez oporezivanja;

80. smatra da tijela koja su obvezna proslijediti informacije poreznim tijelima moraju biti ista kao u Direktivi o borbi protiv pranja novca, odnosno:

(1) kreditne institucije;

(2) financijske institucije;

(3) sljedeće pravne ili fizičke osobe prilikom izvršavanja svojih dužnosti:

(a) revizori, vanjske računovođe i porezni savjetnici;

(b) javni bilježnici i drugi neovisni pravni stručnjaci ako sudjeluju, bilo u vlastito bilo u ime svojih klijenata, u bilo kojoj vrsti financijskih transakcija ili prijenosa imovine, ili svojem klijentu pomažu u planiranju ili provedbi transakcija koje se odnose na:

i. kupovinu i prodaju imovine ili poslovnih subjekata;

ii. upravljanje sredstvima, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom koja pripada klijentu;

iii. otvaranje i vođenje bankovnih i štednih računa ili računa vrijednosnih papira;

iv. organizaciju doprinosa nužnih za otvaranje i rad poduzeća te upravljanje njima;

v. otvaranje i rad trustova, poduzeća, zaklada ili sličnih struktura te upravljanje njima;

(c) pružatelji usluga povjerenja i korporativnih usluga koji već nisu obuhvaćeni točkama (a) ili (b);

(d) zastupnici u trgovini nekretninama;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

- (e) druge osobe koje se bave trgovinom robom, samo ako su plaćanja izvršena ili primljena u gotovini i za iznose od 10 000 EUR ili više, bilo u obliku jedinstvene transakcije, bilo u obliku niza naizgled povezanih transakcija;
- (f) pružatelji usluga igara na sreću;

3. *Pranje novca*

3.1. *Zakonodavstvo o sprečavanju pranja novca*

81. ističe da bi sve države članice trebale učinkovito i dosljedno provoditi odredbe Direktive o sprečavanju pranja novca; poziva Komisiju i države članice da osiguraju ispravnu provedbu zakonodavstva; poziva Komisiju da stavi na raspolaganje adekvatna sredstva za postojeće nadzorne sustave; poziva Komisiju da dodijeli više resursa svojoj radnoj skupini za sprječavanje financijskog kriminala;

82. naglašava da se pravnim okvirom Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca u potpunosti zabranjuju anonimne dionice koje glase na donositelja, koje su se, osim u slučaju da su propisno registrirane, pokazale kao koristan instrument za stvaranje međunarodnih shema pranja novca; poziva države članice da pravilno provode i primjenjuju Četvrtu direktivu o sprečavanju pranja novca, koja je stupila na snagu 26. lipnja 2017.; poziva Komisiju da kontrolira pravilnost prenošenja i provedbe te direktive;

83. poziva Komisiju da protiv država članica pokrene postupke zbog povrede zakona zbog nepoštovanja prava Unije, o kojemu svjedoče Panamski dokumenti i druge informacije;

84. ističe da postoji potreba za registrom krajnjeg stvarnog vlasništva trgovačkih društava, zaklada, trustova i sličnih pravnih oblika koji bi se redovito ažurirali, standardizirali, bili međupovezani i dostupni javnosti kako bi se onemogućila anonimnost krajnjih stvarnih vlasnika; poziva na to da se u definiciji krajnjeg stvarnog vlasništva smanji sadašnji prag za udjele u dionicama; smatra da EU i države članice moraju preuzeti vodstvo na međunarodnoj sceni u promicanju standarda transparentnosti za krajnje stvarne vlasnike;

85. ističe poziv koji su predstavnici francuske financijsko-obavještajne jedinice uputili Istražnom odboru Parlamenta za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, prema kojem bi se, u skladu s preporukom 26 o financijskom nadzoru Radne skupine za financijske mjere, na europskoj razini nadziranje koje vrši nadležno tijelo za nadzor proširilo i na matične subjekte grupe;

86. poziva Komisiju da nadzire uspostavu javno dostupnih zemljišnih registara;

87. poziva na utvrđivanje krajnjeg stvarnog vlasništva koje uključuje sve fizičke osobe koje u konačnici posjeduju ili kontroliraju pravni subjekt, osim društava uvrštenih na uređena tržišta koja podliježu obvezi otkrivanja u skladu s pravom Unije ili jednakovrijednim međunarodnim standardima koji osiguravaju odgovarajuću transparentnost informacija o vlasništvu, putem izravnog ili neizravnog vlasništva barem jedne dionice ili jednakovrijednog najmanjeg udjela u tom subjektu, uključujući putem udjela dionica koje glase na donositelja ili putem kontrole drugim sredstvima;

88. primjećuje da se nezakonit novac koji proizlazi iz tih transakcija pretvara u zakonita sredstva koji potječe iz zakonitih transakcija; poziva da se pravila o sprečavanju pranja novca prošire i na tržište nekretnina ne bi li se spriječile nove nezakonite pojave;

89. ističe potrebu za unapređenjem postupka dubinske analize stranke kako bi se osigurala ispravna procjena rizika koji proizlaze iz profila klijenata; ističe da bi dubinsku analizu stranke uvijek trebali provoditi obveznici, čak i kada je ta analiza eksternalizirana; zahtijeva da u slučaju eksternaliziranja ta odgovornost bude jasna i da budu predviđene sankcije u slučaju nemara ili sukoba interesa; isto tako vjeruje da bi u skupinu obveznika trebalo između ostalog uključiti i agencije za nekretnine kako bi se osiguralo da se odredbe o dubinskoj analizi stranke jednako primjenjuju i na regulirane i neregulirane aktere; poziva da se postupak dubinske analize stranke uskladi na razini EU-a te da se ti postupci koncipiraju tako da se jamči njihovo poštovanje;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

90. vjeruje da bi sankcije za pranje novca, utaju poreza i poreznu prijevare trebale biti ozbiljnije i odvraćajuće te da bi se države članice prilikom usmjeravanja resursa na suzbijanje nezakonitih praksi trebale služiti pristupom koji se temelji na procjeni rizika; u vezi s tim pozdravlja Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju pranja novca sredstvima kaznenog prava (COM(2016)0826); poziva države članice da ispitaju poželjnost zabrane primjene nagodbe u veoma ozbiljnim slučajevima porezne prijevare; međutim, napominje da bi EU i države članice u isto vrijeme trebali razviti poticaje za svaku kategoriju obveznika kako bi ih odvratili od takvih aktivnosti i učinili ih neisplativima; poziva države članice da za preispitaju primjenu razdoblja zastare u slučajevima pranja novca kako bi se izbjeglo da zastara nastupi zbog nedjelovanja nadležnih tijela;

91. poziva na to da se na europskoj razini primijeni efektivan nadzorni mehanizam koji bi se mogao primjenjivati i u povezanim jurisdikcijama, s obzirom na to da politički dosluh ili dosluh druge vrste može vrlo lako utjecati na stručne procjene FATF-a i redovite uzajamne procjene;

92. ističe potrebu za postizanjem zajedničkog dogovora i zajedničke definicije politički izložene osobe na razini EU-a;

93. poziva na donošenje usklađene definicije poreznog kaznenog djela na razini EU-a te na stvaranje posebnog instrumenta kaznenog prava koji bi se usvojio u skladu s člankom 83. stavkom 2. UFEU-a ili u krajnjoj liniji u skladu s člankom 116. UFEU-a ako države članice ne mogu postići dogovor kojim bi se uklonilo narušavanje uvjeta tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu; poziva da se definicija predikatnih kaznenih djela pranja novca uskladi u cijelom EU-u i da se ograniče izuzeci kojima se države članice mogu koristiti za odbijanje suradnje i razmjene informacija; podsjeća na stajalište o revidiranju Četvrte i Pete direktive o sprečavanju pranja novca prema kojima je potrebno odvojiti porezna kaznena djela od obveze kažnjavanja tih djela lišavanjem slobode ili stavljanjem u pritvor;

94. zabrinut je zbog pokretanja programa državljanstva za osobe koje nisu rezidenti EU-a, takozvanih zlatnih viza ili ulagačkih programa za državljane trećih zemalja, u zamjenu za financijska ulaganja bez provođenja prethodne pravilne, ili u nekim slučajevima ikakve, dubinske analize stranke; poziva Komisiju da ocijeni pridržavaju li se države članice Direktive o sprečavanju pranja novca i drugog povezanog zakonodavstva EU-a u slučajevima u kojima se državljanstvo daje u sklopu takvih programa;

95. poziva Komisiju i Vijeće da ozbiljno shvate ambicioznu reviziju Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca (COM(2016)0450) o kojoj su parlamentarni Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku i Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove glasovali 28. veljače 2017. ⁽¹⁾ kojom bi se ispravili mnogi postojeći nedostaci i znatno ojačalo aktualno zakonodavstvo u području suzbijanja pranja novca, na primjer pojašnjenjem definicije stvarnog vlasnika, sprečavanjem navođenja viših rukovoditelja, nominalnih upravitelja i drugih opunomoćenih predstavnika kao stvarnih vlasnika osim ako ne ispunjavaju kriterije, osiguranjem cjelovitog javnog pristupa registrima stvarnog vlasništva trgovačkih društava i trustova te primjenom djelotvornijeg mehanizma za kršenja Direktive o sprečavanju pranja novca; stoga poziva Komisiju i Vijeće da ne ublažavaju ambiciozan prijedlog Parlamenta na tekućim pregovorima u okviru trijaloga;

96. poziva na veći politički i regulatorni fokus na nove rizike povezane s novim tehnologijama i financijskim proizvodima poput izvedenica, ugovora o razmjeni i virtualnih valuta ⁽²⁾;

97. poziva Komisiju da procijeni mogućnost iskorištavanja potencijala novih tehnologija poput jedinstvenih digitalnih identiteta kako bi se olakšalo utvrđivanje ozbiljnih slučajeva financijskog kriminala, uz istodobno jamstvo poštovanja temeljnih prava, uključujući pravo na privatnost;

⁽¹⁾ Vidjeti izvješće A8-0056/2017.

⁽²⁾ Saslušanje odbora PANA uz sudjelovanje Brooke Harrington i drugih stručnjaka održano 24. siječnja 2017.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

98. poziva Komisiju da provede hitnu procjenu o povezanosti pranja novca i poreznog kriminala s elektronskim igrama, virtualnim valutama, tehnologijama lanca blokova i financijskim tehnologijama; nadalje, poziva Komisiju da razmotri moguće mjere, uključujući donošenje zakonodavstva, za stvaranje regulatornog okvira za te aktivnosti kako bi se ograničili alati koji se koriste za pranje novca;

99. poziva na zapljenu sredstava dobivenih kriminalnim aktivnostima; u tom cilju poziva na brzo usvajanje uredbe o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i oduzimanje kako bi se olakšao prekogranični povrat imovine stečene kriminalnim aktivnostima; naglašava da će se pravnim instrumentom koji je predložila Komisija omogućiti bolja suradnja i lakše prepoznavanje takvih naloga, uz poštovanje načela supsidijarnosti;

100. ističe da je potrebno poduzeti korake i u pogledu usklađivanja nacionalnih strategija sa strategijama europskih agencija i tijela kao što su Europol, Eurojust i OLAF; poziva na uklanjanje pravnih prepreka razmjeni informacija u cilju olakšavanja navedene suradnje;

101. pozdravlja nedavnu odluku vlade Portugala da zabrani izdavanje novih dionica na donositelja i da pretvori postojeće dionice na donositelja u nominalne vrijednosne papire te traži od Komisije da predloži da se u tom pogledu donesu propisi na razini EU-a;

102. poziva nadležna tijela na stroži nadzor nad ocjenjivanjem poslovnog ugleda i iskustva članova upravljačkog odbora i dioničara kreditnih institucija u EU-u; smatra da je potrebno stvoriti uvjete kako bi nadležna tijela imala mogućnost provedbe kontinuiranog nadzora nad uvjetima ocjenjivanja i dioničara i članova upravljačkog odbora zbog kojih je trenutačno jako teško opozvati odobrenje nakon što ga se izda; osim toga, vjeruje da bi se trebali proširiti vremenski rasporedi i povećati fleksibilnost u pogledu protivljenja preuzimanju, posebno kada je nužno da nadležna tijela provedu vlastite istrage u pogledu informacija koje prime u vezi s događajima u trećim zemljama i politički izloženim osobama;

3.2. Financijsko-obavještajne jedinice

103. vjeruje da bi se usklađivanjem statusa i funkcioniranja europskih financijsko-obavještajnih jedinica unaprijedila razmjena informacija; poziva Komisiju da u okviru platforme za financijsko-obavještajne jedinice pokrene projekt za utvrđivanje kojim izvorima informacija financijsko-obavještajne jedinice trenutačno imaju pristup; poziva Komisiju da izda smjernice o tome kako osigurati veću konvergenciju dužnosti i ovlasti europskih financijsko-obavještajnih jedinica te da u njima utvrdi minimalno zajedničko područje primjene i sadržaj financijskih, administrativnih i kaznenopravnih informacija koje bi te jedinice trebale primati i međusobno razmjenjivati; smatra da bi te smjernice trebale sadržavati i objašnjenja zajedničkog poimanja funkcija strateške analize financijsko-obavještajnih jedinica;

104. vjeruje da bi, kako bi bile učinkovitije, sve financijsko-obavještajne jedinice trebale imati neograničen i izravan pristup informacijama koje potpadaju pod njihovu funkciju, a koje potječu od obveznika i iz registara; financijsko-obavještajne jedinice trebale bi moći dobiti te informacije na temelju zahtjeva koji je podnijela neka druga financijsko-obavještajna jedinica u Uniji i razmijeniti te informacije s jedinicom koja je podnijela zahtjev;

105. predlaže državama članicama da kod provedbe Direktive o sprečavanju pranja novca u cilju poticanja razmjene informacija između financijsko-obavještajnih jedinica izbace zahtjev u skladu s kojim financijsko-obavještajne jedinice moraju dobiti suglasnost treće strane kako bi u obavještajne svrhe prosljedile informacije drugoj financijsko-obavještajnoj jedinici; poziva Komisiju da u Direktivi o sprečavanju pranja novca izda smjernice u pogledu općih odredbi, posebno u vezi s potrebom da se informacije s drugim financijsko-obavještajnim jedinicama dijele „spontano i brzo”;

106. ističe potrebu za učinkovitom komunikacijom između relevantnih nadležnih tijela na nacionalnoj razini, ali i između financijsko-obavještajnih jedinica u različitim državama članicama; poziva Komisiju da uspostavi sustav referentnih vrijednosti EU-a kao alat za standardiziranje informacija koje se moraju prikupiti i razmijeniti i da poboljša suradnju između financijsko-obavještajnih jedinica; ističe da bi to trebalo uključivati jačanje mreže FIU.net u sklopu Europola, ali i samog Europola, posebice u cilju prikupljanja informacija i statističkih podataka o toku informacija, aktivnostima i ishodu analize koju provode financijsko-obavještajne jedinice, ali i povećanja nadležnosti i resursa Europola i Eurojusta kako bi se te agencije mogle nositi s pranjem novca i utajom poreza; isto tako poziva države članice da povećaju ljudske, financijske i tehničke resurse koji se dodjeljuju financijsko-obavještajnim jedinicama kako bi se povećali kapaciteti za provođenje istraga i za suradnju u cilju ispravne obrade i korištenja sve većeg broja prijava sumnjivih transakcija;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

107. napominje da bi trebalo preispitati načelo ograničavanja svrhe u pogledu upotrebe informacija koje razmjenjuju financijsko-obavještajne jedinice te ga ujednačiti na razini EU-a i globalnoj razini kako bi se omogućilo korištenje informacija za rješavanje problema poreznog kriminala i u svrhe dokazivanja;

108. ustraje u tome da imenovanja na upraviteljske položaje financijsko-obavještajnih jedinica moraju biti neovisna, politički nepristrana, da se moraju temeljiti na stručnim kvalifikacijama i da postupak odabira mora biti transparentan i nadziran; ističe da je potrebno imati zajednička pravila za neovisnost institucija nadležnih za provedbu pravila u pogledu utaje poreza i pranja novca i potpuno neovisna tijela za provedbu zakonodavstva u fazi postupanja po izvješćima financijsko-obavještajnih jedinica;

109. traži od Komisije da provjeri poštuje li se ta obveza u svim državama članicama;

110. ponavlja svoje stajalište o Petoj direktivi o sprečavanju pranja novca u pogledu stvaranje europske financijsko-obavještajne jedinice u cilju osiguravanja učinkovitog i koordiniranog sustava za razmjenu informacije te centraliziranih baza podataka; ističe da je potrebno podržavati financijsko-obavještajne jedinice država članica, posebice u prekograničnim slučajevima;

111. ustraje u činjenici da nadležna tijela ne bi trebala čekati da ih preplave slučajevi u kojima se porezni savjetnici i obveznici sve češće počinju koristiti digitalnim tehnologijama; vjeruje da bi u skladu s tim nadležna tijela trebala razvijati vlastite alate i istražne kapacitete; vjeruje da bi to otvorilo nove prilike nadležnim tijelima u pogledu problema raspodjele resursa koji se ponavlja ili da bi pomoglo u unapređenju suradnje između njih;

4. Posrednici

112. žali što se posrednici trenutačno reguliraju na različite načine diljem EU-a; poziva Vijeće da brzo ispita i usvoji prijedlog Komisije o obveznoj automatskoj razmjeni informacija u području oporezivanja, a u pogledu prekograničnih dogovora koji se mogu prijaviti (COM(2017)0335), i to u cilju jačanja obveza posrednika da prijave informacije; potiče države članice da razmotre potencijalne prednosti širenja područje primjene Direktive isključivo na slučajeve unutar države;

113. ističe potrebu da se ovim prijedlogom zatvore zakonske rupe koje omogućuju potencijalno agresivno porezno planiranje tako što će se osmisliti nova pravila za sve subjekte koji doprinose toj pojavi;

114. napominje da je upravljanje bogatstvom i dalje najvećim dijelom neregulirano i da bi trebalo uspostaviti obvezujuća međunarodna pravila i standarde kako bi se izjednačili uvjeti i kako bi se ta profesija mogla bolje regulirati i definirati; u tom pogledu poziva Komisiju da preuzme inicijativu na svim relevantnim međunarodnim forumima za uspostavljanje takvih standarda i pravila;

115. prepoznaje da bi se državni nadzor trebao provoditi u okviru samoorganizacije i samoregulacije; poziva Komisiju da procijeni je li potrebno ciljano djelovanje EU-a, uključujući mogućnost sastavljanja zakonodavnih akata, kako bi se osigurao prikladan nadzor samoregulacije obveznika, to jest preko odvojenog i neovisnog nacionalnog regulatornog/nadzornog tijela;

116. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama i nadzornicima izda smjernice kako bi se standardizirali oblici izvješćivanja za obveznike u cilju olakšavanja obrade i razmjene informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama;

117. poziva na reguliranje poreznih posrednika uz pomoć poticaja s kojima će ih se odvratiti od bavljenja utajom poreza i izbjegavanjem plaćanja poreza i štice krajinjnih stvarnih vlasnika;

118. traži da se, u slučaju da posrednik ima središte izvan EU-a, od poreznog obveznika zahtijeva da svoje potencijalno agresivne porezne planove prije no što ih provede pošalje izravno poreznim tijelima u zemlji poreznog obveznika tako da vlasti mogu odgovoriti na porezne rizike poduzimanjem odgovarajućih koraka;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

119. smatra da bi čitava industrija imala koristi od strožih pravila o ulozi posrednika jer se iskreni posrednici više neće stavljati u nepovoljan položaj zbog nepoštenog tržišnog natjecanja te će se time odvojiti žito od kukolja;

120. poziva na uvođenje učinkovitih, razuvjeravajućih i razmjernih sankcija i na razini EU-a i na razini država članica za banke i posrednike koji su svjesno, namjerno i sustavno uključeni u protuzakonite porezne režime ili režime pranja novca; ističe da bi se te sankcije trebale odnositi na sama poduzeća i na zaposlenike u višoj upravi i članove odbora odgovorne za te režime; ističe da su visoke novčane kazne ključne i vjeruje da bi korištenje režima javnog prozivanja moglo odvratiti posrednike od zaobilaženja obveza te potaknuti poštovanje pravila;

121. poziva države članice da osiguraju da se sektori koji su najizloženiji rizicima od netransparentnih mehanizama stvarnog vlasništva (a koje je utvrdila Komisija u svojoj procjeni rizika od pranja novca) učinkovito prate i nadziru; poziva države članice da pruže smjernice o faktorima rizika povezanim s transakcijama u kojima sudjeluju porezni savjetnici, revizori, vanjski računovođe, javni bilježnici i drugi neovisni pravni stručnjaci;

122. poziva na bolju provedbu pravila povezanih s pranjem novca, izbjegavanjem plaćanja poreza i utajom poreza i njihovim odvratajućim učinkom tako što će se povećati njihova vidljivost u javnosti, prije svega boljim objavljenim statističkim podacima o provedbenim mjerama u pogledu profesionalnih savjetodavaca u području poreza i pranja novca;

123. ističe potrebu za boljim nadzorom i koordinacijom nacionalnih programa certificiranja za posrednike koji se bave profesionalnim poreznim djelatnostima u EU-u; u vezi s tim poziva države članice da povlače licence ako se dokaže da su posrednici umiješani u aktivno promicanje ili omogućavanje utaje poreza, agresivnog poreznog planiranja i pranja novca;

124. poziva Komisiju da ocijeni usklađenost nadležnih tijela u državama članicama s postupcima izdavanja licenci za posrednike koji je već predviđen u pravu Unije, to jest u Četvrtoj direktivi o kapitalnim zahtjevima;

125. poziva da struka iznađe metodologiju u okviru koje profesionalna povjerljivost odnosa klijent-odvjetnik ne bi otežavala adekvatno prijavljivanje sumnjivih transakcija ili drugih potencijalno protuzakonitih aktivnosti, ne dovodeći u pitanje prava zajamčena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i opća načela kaznenog prava, ili da unaprijedi postojeću metodologiju kako bi imala isti takav učinak;

126. poziva države članice da uvedu mjere kojima će se posrednike koji djeluju u EU-u odvrataći od poslovanja u jurisdikcijama koje se nalaze na EU-ovu popisu nekooperativnih poreznih jurisdikcija i na EU-ovu popisu zemalja sa strateškim nedostacima u području borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, primjerice tako da ih se isključi iz poziva za javnu nabavu; nadalje, poziva Komisiju da provede procjenu učinka za mogućnost da se posrednicima koji djeluju u EU-u zabrani poslovanje u jurisdikcijama koje su na EU-ovu popisu nekooperativnih poreznih jurisdikcija i na EU-ovu popisu zemalja sa strateškim nedostacima u području borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma;

127. ističe da bi zahtjevi za reviziju i računovodstvo trebali biti koordinirani na globalnoj razini kako bi se poboljšala međunarodna suradnja i kako bi se računovodstvena i revizijska poduzeća obeshrabrilo u sudjelovanju u nezakonitim poreznim režimima; vjeruje da bi se u tom pogledu bolja provedba međunarodnih računovodstvenih standarda trebala smatrati učinkovitim alatom;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

4.1. Banke

128. potiče sve države članice da uspostave, kako je preporučeno u Četvrtoj direktivi Europske unije o borbi protiv pranja novca, registre bankovnih računa ili elektronske sustave za dohvat podataka koji bi financijsko-obavještajnim jedinicama i nadležnim tijelima omogućili pristup podacima o bankovnim računima; preporučuje da se razmisli o standardiziranju i povezivanju registra nacionalnih bankovnih računa u kojem bi se nalazili svi računi povezani s pravnim ili fizičkim osobama u svrhu jednostavnog pristupa za nadležna tijela i financijsko-obavještajne jedinice;

129. preporučuje da se u tom registru pohranjuju i objavljuju statistički podaci o transakcijama s poreznim oazama i zemljama visokog rizika te da se podaci raščlane po transakcijama s povezanim strankama i nepovezanim strankama, i po pojedinim državama članicama;

130. prepoznaje da su banke bile uključene u četiri raširene aktivnosti, tj. pružanje *offshore* struktura i upravljanje njima, otvaranje bankovnih računa *offshore* subjektima, pružanje ostalih financijskih proizvoda i korespondentno bankarstvo⁽¹⁾; ističe važnost pojašnjavanja i postroženja zakonodavstva o korespondentnom bankarstvu u pogledu doznaka sredstava u *offshore* i nekooperativne jurisdikcije, uz obvezu prekidanja aktivnosti ako nisu pružene korisne informacije;

131. poziva na strogu primjenu učinkovitih sankcija za banke, koje uključuju privremeno ukidanje ili oduzimanje bankovnih licenci financijskim institucijama za koje se dokaže da su sudjelovale u promicanju ili omogućavanju pranja novca, utaje poreza ili agresivnog poreznog planiranja;

132. ističe važnost bolje koordinacije između sjedišta banaka i njihovih podružnica kako unutar EU-a tako i u odnosu na treće zemlje kako bi se osiguralo potpuno poštovanje internih kodeksa ponašanja i zakonodavstva o sprečavanju pranja novca;

133. ističe da bi provjere u sklopu nacionalnog nadzora banaka trebale biti sustavno i nasumično provjeravane kako bi se zajamčila potpuna provedba pravila o sprečavanju pranja novca;

134. poziva da se Europskoj središnjoj banci i Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo dodijele šire ovlasti kojima će mu se omogućiti da provodi redovite provjere usklađenosti sa zakonodavstvom (i najavljene i nenajavljene) u cijelom bankovnom sektoru EU-a što bi zamijenilo trenutni sustav provjera koje se provode samo kada je određeni slučaj pod istragom ili je postao javan;

135. traži da se analizira izvedivost da se nadzorna tijela ovlaste za provođenje bankovne istrage ako se ne zna ime vlasnika računa;

136. pozdravlja postojeću analizu rizika i ranjivosti u financijskom sustavu EU-a; ističe važnost prepoznavanja novih tehnologija i financijskih proizvoda koji bi se potencijalno mogli iskoristiti kao sredstva za pranje novca; poziva da se na temelju te analize u sve nove prijedloge koji se odnose na nove tehnologije, uključujući financijske tehnologije, uključe odredbe o pranju novca;

137. poziva na uspostavljanje bankarske zakletve u okviru koje bi se sektor obvezao da neće poslovati s poreznim oazama, slijedeći nizozemski primjer;

4.2. Odvjetnici

138. ističe da se poslovna tajna ne može koristiti kako bi se zaštitile ili prikrile nezakonite prakse niti kako bi se zaobišao zakon; poziva da povjerljivost odnosa klijent-odvjetnik ne otežava adekvatno prijavljivanje sumnjivih transakcija ili drugih potencijalno protuzakonitih aktivnosti, ne dovodeći u pitanje prava zajamčena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i opća načela kaznenog prava; poziva države članice da izdaju smjernice o tumačenju i primjeni načela imuniteta za

⁽¹⁾ „The Panama Papers: Breaking the Story of How the World's Rich and Powerful Hide their Money”, Obermayer and Obermaier, 2016.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

stručnjake i odrede jasnu crtu razgraničenja između tradicionalnog pravnog mišljenja i situacija u kojima odvjetnici djeluju kao financijski subjekti;

139. ističe da se od odvjetnika koji provode aktivnost koja izlazi izvan okvira specifičnih dužnosti obrane, pravnog zastupanja ili pravnog savjetovanja, u određenim okolnostima povezanim s očuvanjem javnog reda može zahtijevati da nadležnim tijelima proslijede neke informacije koje su primili na znanje;

140. ističe da bi odvjetnici koji pružaju savjetodavne usluge klijentima trebali zakonski odgovarati ako osmišljavaju režime utaje poreza i agresivnog poreznog planiranja koji su kažnjivi zakonom, kao i režime pranja novca; naglašava da odvjetnici koji sudjeluju u prijevarama moraju podlijegati i kaznenim sankcijama i disciplinskim mjerama;

4.3. Računovodstvo

141. ističe da bi zahtjevi za reviziju i računovodstvo trebali biti koordinirani na globalnoj razini, poštujući pritom europske standarde demokratske legitimnosti, transparentnosti, odgovornosti i integriteta, kako bi se poboljšala međunarodna suradnja i kako bi se računovodstvena i revizijska poduzeća te pojedinačne savjetnike odvratilo od planiranja porezne utaje, agresivnog poreznog planiranja ili struktura za pranje novca; poziva na ispravnu provedbu nedavno usvojenog revizijskog paketa ⁽¹⁾ i Odbor europskih tijela za nadzor revizora kao novi okvir za suradnju između nacionalnih tijela za nadzor revizora na razini EU-a u cilju jačanja nadzora revizora diljem EU-a; vjeruje da bi se u tom pogledu bolja provedba međunarodnih računovodstvenih standarda trebala smatrati učinkovitim alatom za osiguravanje poštovanja standarda transparentnosti i odgovornosti EU-a;

142. napominje da bi se postojeća definicija EU-a o kontroli potrebnoj za stvaranje skupine poduzeća trebala primjenjivati na računovodstvena poduzeća koja su članovi mreže trgovačkih društava povezane pravno provedivim ugovornim odnosima koji sadrže odredbe o dijeljenju imena ili marketinga, profesionalnih standarda, klijenata, službama podrške, osiguranja od financijske ili profesionalne odgovornosti, kao što je predviđeno Direktivom 2013/34/EU ⁽²⁾ o godišnjim financijskim izvještajima;

143. poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog za odvajanje računovodstvenih poduzeća i pružatelja financijskih ili poreznih usluga te za sve savjetodavne usluge, uključujući pravila Unije o nespojivosti dužnosti za porezne savjetnike, kako bi im se onemogućilo da pružaju savjetodavne usluge i javnim poreznim vlastima i poreznim obveznicima i kako bi se spriječili drugi sukobi interesa;

4.4. Trustovi, fiducijarna poduzeća i slični pravni oblici

144. snažno osuđuje zloupotrebu trustova, fiducijarnih poduzeća i sličnih pravnih oblika kao sredstava za pranje novca; stoga poziva na uspostavljanje jasnih pravila na temelju kojih bi bilo moguće utvrditi krajnje stvarne vlasnike, uključujući obvezu da trustovi postoje u pisanom obliku i da budu upisani u državi članici u kojoj je trust osnovan, u kojoj se njime upravlja ili u kojoj posluje;

145. poziva na uspostavljanje standardiziranog, redovito ažuriranog, javno pristupačnog i povezanog registra krajnjeg stvarnog vlasništva komercijalnih i nekomercijalnih trustova, fiducijarnih poduzeća, zaklada i sličnih pravnih oblika i fiducijarnih ustanova na razini EU-a;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/56/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (SL L 158, 27.5.2014., str. 196.) i Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 77.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Srijeda, 13. prosinca 2017.

146. tim registrom na razini EU-a trebalo bi obuhvatiti:

- (a) upravitelje, uključujući imena, adrese i imena i adrese svih onih prema čijim uputama postupaju;
- (b) fiducijarnu ispravu;
- (c) sve fiducijarne ugovore;
- (d) ime i adresu osnivača;
- (e) ime svakog provoditelja i upute kojih se pridržavaju;
- (f) godišnje financijske izvještaje trusta;
- (g) pojediniosti o svim zabilježenim isplatama i dodjelama s imenima i adresama svih korisnika;
- (h) imenovane posrednike, uključujući njihova imena i adrese;

147. poziva Komisiju da ocijeni u kojoj se mjeri slobodne luke i licence za brodove mogu zloupotrebjavati u svrhu utaje poreza te da, prema potrebi, predstavi adekvatan prijedlog za ublažavanje takvih rizika;

5. *Aspekt trećih zemalja*

148. ističe potrebu za pojačanom globalnom suradnjom u području oporezivanja i pranja novca, i to pod pokroviteljstvom UN-a zbog njihove međunarodne prirode; ističe da se učinkovita rješenja mogu pronaći samo koordiniranim i globalnim odgovorom koji se temelji na suradnji i poziva EU-a da bude pokretačka sila u prijelazu na pošteniji globalni porezni sustav; ističe da će bilo koje djelovanje EU-a na međunarodnoj razini biti učinkovito i vjerodostojno samo ako se nijedna država članica EU-a ili prekomorska zemlja ili teritoriji ne budu ponašali kao porezni raj ili tajnovita jurisdikcija;

149. sa zabrinutošću napominje veliku podudarnost između niza fiktivnih poduzeća i odluka o porezima između određenih trećih poreznih jurisdikcija i država članica EU-a; pozdravlja automatsku razmjenu informacija između država članica EU-a o odlukama o porezima; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što neke države članice ili neke od njihovih poreznih oaza izdaju usmene odluke o porezima kako bi zaobišle tu obvezu; poziva Komisiju da dodatno istraži tu praksu;

150. ističe da bi EU trebao ponovno pregovarati o uvjetima svojih trgovinskih, gospodarskih i drugih relevantnih bilateralnih sporazuma sa Švicarskom i uskladiti ih s politikom EU-a o suzbijanju poreznih prijevара, sa zakonodavstvom o sprečavanju pranja novca i zakonodavstvom u vezi s financiranjem terorizma kako bi se uklonili ozbiljni nedostaci u švicarskom nadzornom sustavu koji omogućuju nastavljanje politike unutarnjih bankovnih tajni, stvaranje offshore struktura diljem svijeta, porezne prijevare, utaje poreza koje nisu kazneno djelo, slab nadzor, neadekvatnu samoregulaciju obveznika te agresivan progon i zastrašivanje zviždača;

151. vjeruje da bi EU preko Komisije trebao nastupati jedinstveno u pregovorima o poreznim sporazumima s trećim zemljama, a ne nastaviti praksu bilateralnih pregovora kojima se ostvaruju neoptimalni rezultati; vjeruje da bi EU trebao usvojiti isti pristup u pregovaranju o budućim sporazumima o slobodnoj trgovini te partnerstvu i suradnji tako da se u njih uključe klauzule o dobrom upravljanju, zahtjevi za transparentnost i odredbe o sprečavanju pranja novca;

152. ističe važnost jačanja odredbi o suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza koje su dio konsolidirane osnovice poreza na dobit kako bi se izbjeglo korištenje transfernih cijena prema zemljama s niskim poreznim opterećenjem za poduzeća, što vodi smanjenju porezne osnovice poduzeća u Uniji;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

153. posebno smatra da bi budući sporazumi o trgovini ili partnerstvu trebali, u trenutku kada se o njima pregovara ili kada se revidiraju postojeći sporazumi, sadržavati obvezujuću poreznu klauzulu kojom se uvjetuje poštovanje međunarodnih standarda OECD-a protiv BEPS-a te preporuka FATF-a;

154. traži da se o poglavljima o investicijama ili financijskim uslugama budućih sporazuma o trgovini ili partnerstvu pregovara na temelju popisa pozitivnih načela kako bi samo financijski sektori potrebni za komercijalni razvoj, realno gospodarstvo i kućanstva osjetili korist olakšavanja i liberalizacije uslijed sporazuma između Unije i treće strane;

155. poziva na bolju provedbu svih međunarodnih sporazuma o razmjeni informacija među poreznim tijelima kako bi se osigurala njihova prikladna provedba u svim jurisdikcijama te primjena jasnih, učinkovitih, odvratajućih i razmjernih postupaka za uvođenje automatskih sankcija u slučaju neprovedbe;

156. ističe važnost punog reciprociteta u praksi u okviru sporazuma poput američkog zakona o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u inozemnim financijskim institucijama i drugih sličnih sporazuma;

157. poziva relevantne države članice da iskoriste izravne odnose s relevantnim zemljama kako bi poduzele potrebne korake da izvrše pritisak na svoje prekomorske zemlje i područja ⁽¹⁾ i najudaljenije regije ⁽²⁾ koje ne poštuju međunarodne standarde u području suradnje u poreznim pitanjima, transparentnosti i sprečavanja pranja novca; smatra da bi se na tim teritorijima trebali primjenjivati zahtjevi EU-a u pogledu transparentnosti i dužne pažnje;

158. ističe važnost jasnog definiranja „offshore jurisdikcija”, „prekomorskih zemalja” i „najudaljenijih regija” jer se svaki od tih termina odnosi na drugačije pravne sustave, prakse i režime; ističe da je potrebno boriti se protiv svih oblika poreznih prijevара i utaje poreza, bez obzira na to gdje se događaju; napominje da postojeći režimi u najudaljenijim regijama primjenjuju zakonodavstvo Unije i poštuju standarde Unije i međunarodne standarde u skladu sa svojim posebnim statusom koji je utvrđen člankom 349. UFEU-a i potvrđen presudom Suda Europske unije u predmetu br. C132/14 ⁽³⁾;

159. vjeruje da se zloupotreba zakona o zaštiti privatnosti i podataka ne može koristiti kako bi se od punog učinka zakona zaštitili oni koji se bave nezakonitim aktivnostima;

160. poziva na održavanje svjetskog sastanka na vrhu o borbi protiv pranja novca, porezne prijevare i utaje kako bi se stalo na kraj tajnosti u financijskom sektoru, unaprijedila međunarodna suradnja i prisilile treće zemlje, a posebice njihova financijska središta, da se pridržavaju globalnih standarda, a Komisiju poziva da preuzme inicijativu organiziranja takvog sastanka na vrhu;

161. traži od Europske komisije da analizira odnos troškova i opće dobiti kao i mogući učinak visokih razina oporezivanja na repatrijaciju kapitala iz trećih zemalja s niskim poreznim opterećenjem; poziva Komisiju i Vijeće da ocijene pravila o odgođenom plaćanju poreza u Sjedinjenim Američkim Državama, moguće oslobođenje od plaćanja poreza koje je najavila nova vlada i moguće ugrožavanje međunarodne suradnje;

162. ističe važnost bolje bilateralne razmjene informacija između trećih zemalja i financijsko-obavještajnih jedinica EU-a;

⁽¹⁾ Grenland, Nova Kaledonija i kolonije, Francuska Polinezija, Francuski južni i antarktički teritoriji, otoci Wallis i Futuna, Mayotte, Saint Pierre i Miquelon, Aruba, Nizozemski Antili (Bonaire, Curacao, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten), Anguilla, Kajmanski otoci, Falklandsko otočje, Južna Georgia i otočje Južni Sandwich, Montserrat, Pitcairn, Sveta Helena i kolonije, Britanski antarktički teritorij, Britanski teritorij u Indijskom oceanu, Otoci Turks i Caicos, Britanski Djevičanski otoci i Bermuda.

⁽²⁾ ORs: Najudaljenije regije: Kanarski otoci, Réunion, Francuska Gvajana, Martinique, Guadeloupe, Mayotte, Saint Martin, Azori i Madeira.

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:62014CJ0132&from=HR>

Srijeda, 13. prosinca 2017.

163. podsjeća da je iznos potpore za mobilizaciju domaćih resursa i dalje nizak, te poziva Komisiju da pruži potporu zemljama u razvoju u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i da poveća financijsku i tehničku pomoć za njihove nacionalne porezne uprave, u skladu s obvezama iz Akcijskog plana iz Addis Abebe;

Zemlje u razvoju

164. poziva EU da uzme u obzir specifične pravne značajke i povezane slabosti zemalja u razvoju, primjerice potkapacitiranost tijela zaduženih za borbu protiv porezne prijevare, utaje i pranja novca; ističe potrebu postojanja adekvatnih prijelaznih razdoblja za zemlje u razvoju koje nemaju kapacitete za prikupljanje i dijeljenje potrebnih informacija, kao ni za upravljanje njima, u kontekstu automatske razmjene informacija;

165. ističe činjenicu da je prilikom osmišljavanja mjera i politika za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini potrebno obratiti posebnu pozornost na stanje u zemljama u razvoju, a posebice u najslabije razvijenim zemljama, koje su često najviše pogođene izbjegavanjem plaćanja poreza na dobit i imaju vrlo usku poreznu osnovicu i nizak omjer poreza i BDP-a; ističe da bi se tim mjerama i politikama trebalo doprinijeti stvaranju javnih prihoda koji su razmjerni dodanoj vrijednosti ostvarenoj na teritoriju dotičnih zemalja kako bi se na odgovarajući način financirale njihove razvojne strategije;

166. traži od Komisije da surađuje s Afričkom unijom kako bi se osiguralo da se u Konvenciju Afričke unije o sprječavanju korupcije i borbu protiv nje uvrste mjere za borbu protiv nezakonitih financijskih tokova;

167. poziva EU i njegove države članice da u tom području ojačaju usklađenost politika u interesu razvoja i ponovno upućuje poziv da se provede analiza prelijevanja nacionalnih poreznih politika i poreznih politika EU-a kako bi se utvrdio njihov utjecaj na zemlje u razvoju u pogledu dogovorenih sporazuma o porezima i gospodarskom partnerstvu;

168. poziva države članice da zajamče pravedno postupanje prema zemljama u razvoju u pregovorima za potpisivanje poreznih sporazuma i da pritom uzmu u obzir posebnosti položaja u kojem se one nalaze i zajamče pravednu raspodjelu prava oporezivanja između zemalja izvora dohotka i zemalja rezidentnosti; poziva u tom pogledu na osiguravanje poštovanja predložka porezne konvencije UN-a te da se zajamči transparentnost pregovora o tim sporazumima;

169. poziva na pružanje veće međunarodne potpore zemljama u razvoju u borbi protiv korupcije i tajnovitosti koje olakšavaju nezakonite financijske tokove; ističe da borba protiv nezakonitih financijskih tokova iziskuje usku međunarodnu suradnju i koordinirane napore razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, u suradnji s privatnim sektorom i civilnim društvom; naglašava da je nužno potaknuti jačanje kapaciteta poreznih uprava i prijenos znanja u partnerske zemlje;

170. traži da se javna razvojna pomoć više usmjeri na provedbu odgovarajućeg regulatornog okvira i na jačanje porezne uprave i institucija koje su nadležne za borbu protiv nezakonitih financijskih tokova; traži da se ta pomoć pruži u obliku tehničkog znanja o upravljanju resursima, financijskih informacija i pravila u području borbe protiv korupcije;

171. žali što aktualni sastav poreznog odbora OECD-a nije dovoljno uključiv; podsjeća na svoje stajalište ⁽¹⁾ u pogledu stvaranja globalnog tijela u sklopu UN-a koje bi bilo dobro opremljene i imalo dovoljno resursa da osigura da sve zemlje pod jednakim uvjetima mogu sudjelovati u formuliranju i reformi svjetskih poreznih politika;

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0310).

Srijeda, 13. prosinca 2017.

172. izražava žaljenje zbog činjenice da zemlje u razvoju, kako ih se ne bi klasificiralo kao nekooperativne jurisdikcije, moraju platiti da bi sudjelovale u Svjetskom forumu OECD-a o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe, u okviru kojeg su zemlje podvrgnute evaluaciji njihovih praksi prema referentnim vrijednostima u čijem određivanju nisu u punoj mjeri sudjelovale;

173. naglašava ključnu ulogu regionalnih organizacija i regionalne suradnje u provedbi transnacionalnih poreznih revizija, uz poštovanje načela supsidijarnosti i komplementarnosti; poziva na zajednički razvoj modela porezne konvencije u cilju izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, a time i zloporaba; ističe da su u tom pogledu od ključne važnosti suradnja i razmjena informacija između različitih obavještajnih službi;

174. podsjeća da porezne oaze otimaju globalne prirodne resurse, posebno u zemljama u razvoju; poziva na to da EU podrži zemlje u razvoju u njihovoj borbi protiv korupcije, kriminala, porezne prijevare i pranja novca; traži od Komisije da preko suradnje i razmjene informacija pomogne tim zemljama da se bore protiv smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti u porezne oaze te protiv banaka koje pribjegavaju bankarskoj tajni; naglašava da sve te zemlje moraju poštovati zajedničke globalne norme koje upravljaju automatskom razmjenom informacija o bankovnim računima;

175. poziva Komisiju da u predstojeći sporazum o odnosima između EU-a i zemlja AKP-a nakon 2020. uvrsti odredbe o borbi protiv utaje poreza, porezne prijevare i pranja novca;

176. traži od Komisije da bez odlaganja donese dodatne mjere u okviru europskog zakonodavstva u pogledu minerala iz područja pogođenih sukobima; tim se mjerama mora uspostaviti integrirani pristup kojim će se ojačati tekući dijalog sa zemljama koje su bogate mineralima i na taj način promicati međunarodni standardi u području dužne pažnje i transparentnosti po uzoru na standarde iz Smjernica OECD-a;

177. smatra da međunarodna zajednica, uključujući parlamente, treba poduzeti sve potrebne korake za uspostavu učinkovite i transparentne porezne i trgovinske politike; poziva na veću dosljednost i bolju usklađenost mjera koje na međunarodnoj razini poduzimaju OECD, G20, G8, G77, AU, Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond i Azijska razvojna banka;

6. Zviždači

178. boji se da bi progon zviždača kako bi se zaštitila povjerljivost mogao obeshrabriti otkrivanje nedopuštenih praksi; ističe da bi se trebalo zaštititi osobe koje djeluju u javnom interesu i izbjegavati ušutkavanje zviždača, a da se pritom uzimaju u obzir i prava trgovačkih društava;

179. apelira na Komisiju da što ranije dovrši detaljnu analizu moguće pravne osnove za daljnje djelovanje na razini EU-a te da, prema potrebi, predstavi sveobuhvatno zakonodavstvo i za javni i za privatni sektor, uključujući alate za pružanje potpore zviždačima kako bi se zajamčila njihova učinkovita zaštita i adekvatna financijska pomoć; tvrdi da bi zviždači trebali slobodno moći podnositi anonimne prijave ili pritužbe, i to prioritarno mehanizmima upozoravanja unutar dotične organizacije ili nadležnim tijelima te da bi ih trebalo zaštititi, bez obzira na kanal prijavljivanja kojima se koriste;

180. preporučuje Komisiji da prouči najbolje prakse iz postojećih programa namijenjenih zviždačima u drugim zemljama diljem svijeta i da provede javno savjetovanje kako bi se dionici mogli izjasniti o mehanizmima prijavljivanja;

181. ističe važnu ulogu istraživačkog novinarstva i poziva Komisiju da osigura da njezin prijedlog pruža istu zaštitu istraživačkim novinarima kao i zviždačima;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

182. smatra da bi poslodavce trebalo potaknuti na uspostavu postupaka za interno prijavljivanje i da bi u svakoj organizaciji trebala postojati jedna osoba zadužena za prikupljanje prijava; smatra da bi predstavnici zaposlenika trebali biti uključeni u imenovanje te osobe; preporučuje da institucije EU-a pvedu primjerom tako što će brzo uvesti internu mrežu za zaštitu zviždača;

183. ističe važnost podizanja svijesti o pozitivnoj ulozi zviždača i o postojećim zakonskim okvirima za zviždače među zaposlenicima i drugim pojedincima; potiče države članice da provode kampanje senzibiliziranja javnosti; smatra da je potrebno uvesti zaštitne mjere protiv odmazda i praksi destabiliziranja usmjerenih na zviždače kao i punu naknadu sve štete koju su pretrpjeli;

184. poziva Komisiju da razvije instrumente za osiguravanje zaštite protiv neosnovanih kaznenih progona, novčanih sankcija i diskriminacije zviždača, te u tom kontekstu poziva na uspostavu općeg fonda koji će se dijelom financirati naplaćenim zatajenim sredstvima ili prihodima od novčanih kazni kako bi se osigurala odgovarajuća financijska potpora za zviždače čiji su prihodi ugroženi zbog objave važnih činjenica;

7. Međuinstitucijska suradnja

7.1. Suradnja s Istražnim odborom za pranje novca, izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza (PANA)

185. ponavlja važnost poštovanja načela lojalne suradnje među institucijama EU-a;

186. vjeruje da bi trebalo poboljšati razmjenu informacija među institucijama EU-a, posebice u pogledu odredbi o relevantnim informacija koje se stavljaju na raspolaganje istražnim odborima;

187. žali što se Vijeće, njegova Skupina za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja i neke države članice nisu pokazali spremnijima odazvati pozivima odbora PANA na suradnju; vjeruje da je veća predanost država članica ključna kako bi se udružili naponi i postigli bolji rezultati; odlučuje da će pratiti aktivnosti i napredak Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja tako da redovito organizira saslušanja; poziva Komisiju da predstavi zakonodavni prijedlog na temelju članka 116. UFEU-a do sredine 2018. ako države članice dotad ne usvoje reformu mandata Skupine za Kodeks o postupanju;

188. kritizira to što su čak i dokumenti koji su u međuvremenu postali dostupni javnosti njegovom istražnom odboru dostupni samo djelomično;

189. podsjeća da je Vijeće ECOFIN u prosincu 2015. pozvalo Radnu skupinu na visokoj razini za porezna pitanja da donese zaključak o potrebi poboljšanja općih metoda upravljanja, transparentnosti i rada te da tijekom nizozemskog predsjedanja dovrši reformu skupine za Kodeks o postupanju; podsjeća da je Vijeće ECOFIN u ožujku 2016. pozvalo radnu skupinu na visokoj razini da preispita nove metode upravljanja, transparentnosti i rada, posebno učinkovitost postupka odlučivanja u pogledu primjene pravila širokog konsenzusa tijekom 2017.; s nestrpljenjem čeka rezultate tih nastojanja;

7.2. Pravo Europskog parlamenta na istragu

190. ističe da je aktualni pravni okvir za rad istražnih odbora Europskog parlamenta zastario i nije dovoljan za osiguravanje uvjeta potrebnih za učinkovito izvršavanje istražnih ovlasti Parlamenta;

191. ističe da je nedostatak ovlasti značajno otežao i odužio rad istražnog odbora u svjetlu privremene prirode njegove istrage i spriječio punu procjenu navodnog kršenja zakonodavstva EU-a;

Srijeda, 13. prosinca 2017.

192. napominje da, kada je riječ o nekoliko novijih istražnih odbora i posebnih odbora (uključujući odbor PANA), Komisija i Vijeće u nekim slučajevima nisu dostavili tražene dokumente, dok su u drugim slučajevima dostavili tražene dokumente tek nakon dugog odgađanja; poziva na uvođenje mehanizma odgovornosti kako bi se osiguralo da se Parlamentu brzo i zajamčeno dostave dokumenti koje zatraži istražni odbor ili posebni odbor, a kojima oni imaju pravo pristupiti;

193. smatra da je pravo na istragu jedna od ključnih nadležnosti Parlamenta; poziva institucije EU-a da Parlamentu daju veće istražne ovlasti na temelju članka 226. Ugovora; čvrsto vjeruje da su ovlast za uručivanje obvezujućeg poziva za svjedočenje osobama od interesa i pristup relevantnim dokumentima ključni za ispravno funkcioniranje parlamentarnih istražnih odbora;

194. ističe da je za demokratski nadzor nad tijelima izvršne vlasti važno da se Parlamentu dodijele istražne ovlasti jednake onima koje imaju nacionalni parlamenti u državama članicama EU-a; smatra da za izvršenje demokratskog nadzora Parlament mora imati ovlasti za pozivanje svjedoka i da treba moći od njih zahtijevati da se odazovu tom pozivu, kao i zahtijevati da mu se dostave dokumenti; smatra da se za ostvarenje tih prava države članice moraju složiti da će uvesti sankcije za pojedince koji se ne odazovu ili ne dostave dokumente u skladu s nacionalnim pravom u području istraga nacionalnih parlamenata; ponavlja da podržava svoje stajalište izneseno u izvješću iz 2012. na tu temu ⁽¹⁾;

195. namjerava uspostaviti stalni istražni odbor po uzoru na američki Kongres;

196. poziva klubove zastupnika u Parlamentu da donesu odluku o osnivanju privremenog posebnog odbora u okviru aktualnog parlamentarnog saziva koji će se svojim radom nastaviti na rad odbora PANA i koji će provesti istragu o nedavnim otkrićima iz Rajskih dokumenata;

197. traži od glavnog tajnika da, ne dovodeći u pitanje bilo koju drugu adekvatnu mjeru, u skladu s člankom 116.a stavkom 3. Poslovnika Parlamenta, povuče odobrenje za dugoročni pristup svakom trgovačkom društvu koje se odbilo odazvati na poziv istražnog povjerenstva;

198. poziva države članice da hitno unaprijede transparentnost, odgovornost i učinkovitost radnih postupaka Skupine za kodeks o postupanju;

199. traži od Skupine za kodeks o postupanju da sastavi godišnje izvješće u kojem se prepoznaju i opisuju najštetnije porezne mjere u državama članicama i donesene protumjere;

200. poziva na provedbu potrebne reforme Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja kojom će se osigurati potpuna transparentnost i uključenost svih institucija EU-a i civilnog društva; poziva na to da se u sklopu te reforme iz korijena redefinira struktura upravljanja i transparentnost Skupine za kodeks o postupanju, uključujući njezin mandat i poslovnik, kao i njezine postupke odlučivanja i kriterije za utvrđivanje štetnih poreznih mjera koje donose države članice;

7.3. Ostale institucije

201. pozdravlja osnivanje jedinstvenog neovisnog Ureda europskog javnog tužitelja, kao prvi korak, te poziva države članice da se pridruže inicijativi;

202. poziva na to da se Komisiji daju veće provedbene ovlasti kako bi se osigurala ispravna i dosljedna provedba zakonodavstva EU-a u državama članicama te bolji nadzor koji bi provodio Europski parlament;

203. poziva na stvaranje novog Centra Unije za dosljednost i koordinaciju poreznih politika u okviru Komisije kako bi se uklonile manjkavosti sustava suradnje nadležnih tijela u EU-u;

204. poziva na značajno jačanje suradnje u okviru mreže FIU.net u sklopu Europolu i predlaže da se njezine aktivnosti povežu s aktivnostima koje bi imao spomenuti Centar ne bi li se uspostavila neka vrsta Europolu za poreze koji bi bio sposoban i za koordiniranje poreznih politika država članica i jačanje ovlasti država članica u istraživanju i otkrivanju protuzakonitih poreznih režima;

⁽¹⁾ SL C 264 E, 13.9.2013., str. 41.

Srijeda, 13. prosinca 2017.

205. poziva države članice da tijekom reforme Ugovora podupru zahtjev da se odluke o poreznoj politici donose kvalificiranom većinom u Vijeću i to u okviru redovnog zakonodavnog postupka;

o

o o

206. nalaže svojem predsjedniku da ovu preporuku i konačno izvješće Istražnog odbora prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
